

Ενώνουμε δυνάμεις για τις Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές της Ελλάδας

Το Παρατηρητήριο **weseayou** παρουσιάζει την **πρώτη αξιολόγηση!**

Το Παρατηρητήριο **weseayou** είναι η πρώτη ψηφιακή πλατφόρμα παρακολούθησης των δεσμεύσεων για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Μέσα από την πρώτη αξιολόγηση καταγράφεται η πρόοδος της Ελλάδας σχετικά με την υλοποίηση **των δεσμεύσεων της στην 9η Διεθνή Διάσκεψη για τους Ωκεανούς** (Απρίλιος 2024) και την εφαρμογή βασικών θεσμικών υποχρεώσεων για τις Θαλάσσιες Προστατευόμενες Περιοχές (ΘΠΠ) σύμφωνα με την νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για την παρακολούθηση της προόδου, κάθε δέσμευση και θεσμική υποχρέωση κατανέμεται σε επιμέρους βήματα υλοποίησης βάσει των προβλεπόμενων στη νομοθεσία διαδικασιών. Από τα βήματα αυτά προκύπτει το ποσοστό προόδου υλοποίησης.

ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ

ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΩΚΕΑΝΟΥΣ

Η Ελλάδα ανακοίνωσε **21 δεσμεύσεις** για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος στο πλαίσιο της 9ης Διεθνούς Διάσκεψης για τους Ωκεανούς που οργάνωσε και φιλοξένησε η χώρα μας τον Απρίλιο του 2024.

Στο πλαίσιο του παρατηρητηρίου παρακολουθούμε και αξιολογούμε την πρόοδο υλοποίησης των 8 δεσμεύσεων που αφορούν στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές.

ΠΡΟΟΔΟΣ

15%

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Η Ελλάδα οφείλει να εκπληρώσει βασικές θεσμικές υποχρεώσεις που αφορούν στις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές βάσει της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**Θέσπιση μέτρων διατήρησης για τις
περιοχές του δικτύου Natura 2000**

ΠΡΟΟΔΟΣ

10%

**Θέσπιση Θαλάσσιου
Χωροταξικού Σχεδιασμού**

ΠΡΟΟΔΟΣ

5%

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗ

01 ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΗΣ ΜΗΧΑΝΟΤΡΑΤΑΣ ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ Η <u>απαγόρευση της μηχανότρατας</u> εντός θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών είναι κρίσιμη για την προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας καθώς τα συρόμενα εργαλεία αλιείας καταστρέφουν τα θαλάσσια οικοσυστήματα του βυθού. Δεν έχει ξεκινήσει καμία επίσημη διαδικασία για την υλοποίηση της δέσμευσης αυτής.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2026 & 2030 ΠΡΟΟΔΟΣ 0%
02 ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ Με τη δέσμευση αυτή, η Ελλάδα ανακοίνωσε τη <u>θέσπιση δύο νέων εθνικών θαλάσσιων πάρκων</u> στο Ιόνιο και το Αιγαίο με σκοπό τη διεύρυνση της έκτασης του δικτύου θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα στο 32% των χωρικών υδάτων (από 18,3% που είναι σήμερα). Η προθεσμία για την υλοποίηση της δέσμευσης έως το 2024 έχει παρέλθει. Στην παρούσα φάση έχει ανατεθεί η εκπόνηση των δύο Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών σε αναδόχους-μελετητές και βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνησή τους. Ωστόσο, άκρως ανησυχητική είναι η έναρξη της διαδικασίας παραχώρησης δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σε δύο νέες περιοχές όμορες στο σχεδιαζόμενο Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο του Ιονίου.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2024 ΠΡΟΟΔΟΣ 20%
03 ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ Η <u>επιστημονική παρακολούθηση και επιτήρηση/ φύλαξη</u> των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών αποτελούν κρίσιμα στοιχεία για την αποτελεσματική διαχείριση τους. Η δέσμευση αυτή στηρίζεται στην υλοποίηση ενός έργου για την προμήθεια εξοπλισμού και ενός ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης το οποίο έχει ενταχθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και επί του παρόντος βρίσκεται στο στάδιο αξιολόγησης των προσφορών των υποψηφίων αναδόχων. Επιπλέον, η δέσμευση αφορά στην υποστήριξη παρακολούθησης των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών μέσω της πλατφόρμας χαρτογράφησης του διεθνούς μη κερδοσκοπικού οργανισμού Global Fishing Watch που παρακολουθεί την αλιευτική δραστηριότητα σχεδόν σε πραγματικό χρόνο. Για τον σκοπό αυτό, η ελληνική κυβέρνηση υπέγραψε ένα μνημόνιο συνεργασίας με τον οργανισμό αυτό και το Ίδρυμα Α.Κ.Λασκαρίδη και αναμένεται η υλοποίησή του.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2025 ΠΡΟΟΔΟΣ 15%
04 ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ Η <u>χαρτογράφηση των θαλάσσιων οικοτόπων</u> σε όλες τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές (Natura 2000) της Ελλάδας αποτελεί ένα πολύ σημαντικό εργαλείο για τη θέσπιση κατάλληλων μέτρων για την προστασία και την αποκατάστασή τους, και την εκπόνηση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού. Δεν έχει ξεκινήσει η διαδικασία για την υλοποίηση.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2027 ΠΡΟΟΔΟΣ 0%
05 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ, ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΤΡΟΦΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΧΕΛΩΝΩΝ Η <u>δέσμευση αυτή</u> αφορά στον εντοπισμό των θαλάσσιων οικοτόπων, μεταναστευτικών διαδρόμων και περιοχών αναζήτησης τροφής των θαλάσσιων χελωνών <i>Caretta caretta</i> και <i>Chelonian mydas</i> με την προμήθεια και εγκατάσταση 200 δορυφορικών ετικετών (πλέον των υφιστάμενων) σε θαλάσσιες χελώνες και την ανάπτυξη ενός ψηφιακού συστήματος υποστήριξης αποφάσεων. Δεν έχει ξεκινήσει η διαδικασία για την υλοποίηση.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ - (διάρκεια 48 μηνών) ΠΡΟΟΔΟΣ 0%

06 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ Η δέσμευση αυτή σχετίζεται με τις υποχρεώσεις της Ελλάδας από το ενωσιακό δίκαιο για τη θέσπιση μέτρων διατήρησης για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 και με το εν εξελίξει έργο που συντονίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων και σχεδίων διαχείρισης για τις περιοχές αυτές. Όπως αναφέρεται παρακάτω, η εκπλήρωση των εν λόγω θεσμικών υποχρεώσεων σημειώνει σημαντικές καθυστερήσεις.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2025 ΠΡΟΟΔΟΣ 10%
07 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 30% ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΤΥΠΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΕΩΣ ΤΟ 2030 Η θέσπιση μέτρων για την αποκατάσταση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων αποτελεί σημαντική υποχρέωση της χώρας για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 βάσει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ ενώ σχετικές προβλέψεις υπάρχουν και στην εθνική νομοθεσία. Επιπλέον ο νέος Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) 2024/1991 για την αποκατάσταση της φύσης που υιοθετήθηκε τον Ιούνιο 2024 περιλαμβάνει συγκεκριμένους στόχους και υποχρεώσεις για τη λήψη μέτρων αποκατάστασης. Δεν έχει ξεκινήσει η διαδικασία για την υλοποίηση της δέσμευσης αυτής.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2030 ΠΡΟΟΔΟΣ 0%
08 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΠΛΟΙΩΝ Η δέσμευση αυτή αποσκοπεί στην προστασία των προστατευόμενων και απειλούμενων φυσητήρων και στην αντιμετώπιση μιας σημαντικής απειλής για τα είδη αυτά: τη θανάτωση και τον τραυματισμό τους από τη σύγκρουση με διερχόμενα πλοία (σύστημα SAvE Whales). Τον Ιούνιο 2024 υπεγράφη σχετικό μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, της οργάνωσης OceanCare και του The Green Tank. Οι ερευνητικές δράσεις που προβλέπονται στο μνημόνιο ξεκίνησαν το καλοκαίρι του 2024 και θα συνεχιστούν και μέσα στο 2025.	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2028 ΠΡΟΟΔΟΣ 15%

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑ ΘΕΣΜΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ

ΘΕΣΠΙΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 Οι οδηγίες 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους και 2009/147/ΕΕ για τα άγρια πτηνά αποτελούν κρίσιμο στοιχείο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και της επίτευξης του στόχου 30Χ30 για τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές. Η Ελλάδα έχει εντάξει 446 περιοχές στο δίκτυο στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο Natura 2000, 174 από τις οποίες είναι θαλάσσιες ή μερικώς θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές. Η Ελλάδα καταδικάστηκε τον Δεκέμβριο 2020 από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μη συμμόρφωση με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ καθότι δεν καθόρισε στόχους και μέτρα διατήρησης για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 (Ειδικές Ζώνες Διατήρησης) εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (έως το 2012). Για να ανταποκριθεί στην υποχρέωση θέσπισης μέτρων διατήρησης, το Υπουργείο Περιβάλλοντος υλοποιεί από το 2019 ένα έργο για την εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων και σχεδίων διαχείρισης για όλες τις περιοχές του δικτύου Natura 2000. Ωστόσο, το έργο αυτό δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα και σημειώνει σημαντικές καθυστερήσεις. Οι περισσότερες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες έχουν τεθεί σε διαβούλευση ωστόσο μόνο πέντε Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες έχουν εγκριθεί (από τις 23 συνολικά).	ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ 2012 & 2024 ΠΡΟΟΔΟΣ 10%
---	---

ΘΕΣΠΙΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Βάσει της οδηγίας 2014/89/ΕΕ, η Ελλάδα υποχρεούται να καταρτίσει ολοκληρωμένα, διατομεακά θαλάσσια χωροταξικά σχέδια, με προθεσμία για τη θέσπιση και τη δημοσίευση των θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων τον Μάρτιο του 2021.

Η Ελλάδα δεν έχει θεσπίσει θαλάσσια χωροταξικά σχέδια όπως απαιτεί η οδηγία αυτή. Για τον λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσέφυγε κατά της Ελλάδας στο Δικαστήριο της ΕΕ τον Δεκέμβριο 2023 και τον Φεβρουάριο 2025 το Δικαστήριο καταδίκασε τη χώρα μας για μη συμμόρφωση με την οδηγία. Η Εθνική Χωρική Στρατηγική για τον θαλάσσιο χώρο ετέθη σε διαβούλευση στις αρχές του 2022 αλλά δεν έχει εγκριθεί ακόμα. Η σχετική διαδικασία βρίσκεται σε αρχικό στάδιο.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ
2021

ΠΡΟΟΔΟΣ

5%

ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Το weseayou είναι μια πρωτοβουλία του **WWF Ελλάς**, της **Greenpeace** και του **Vouliwatch**, με την υποστήριξη των περιβαλλοντικών οργανισμών: **Ελληνική Εταιρία Προστασία της Φύσης**, **Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία**, **Ίδρυμα Thalassa/ΑΕΝΑΟΣ ΘΑΛΑΣΣΑ**, **Blue Marine Foundation**, **Cyclades Preservation Fund**, **iSea**, **MEDASSET**.

GREENPEACE

vouliwatch

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

